

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۱ / ۰۳ / ۱۳۹۵	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
الف	<p>قافیه (۵/۰ نمره)</p> <p>۱- قافیه کدام بیت نادرست است؟ الف) چینیان و رومیان بحث آمدند ب) جان بی جمال جانان میل جهان ندارد</p> <p>۲- قافیه در بیت زیر تابع کدام قاعده است؟ عاشقان مستند و ما دیوانه ایم عارفان شمع اند و ما پروانه ایم</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵
ب	<p>عروض (۲ نمره)</p> <p>۳- بیت زیر را تقطیع هجایی و سپس تقطیع به ارکان نمایید. «چو خواهی که نامت بود جاودان مکن نام نیک بزرگان نهان»</p> <p>۴- کدام یک از ابیات زیر دارای وزن دوری است؟ یک دلیل آن را ذکر نمایید. الف) نظر آوردم و بردم که وجودی به تو ماند ب) ای دوست شکر بهتر، یا آنکه شکر سازد خوبی قمر بهتر، یا آنکه قمر سازد</p> <p>۵- در تقطیع مثال زیر از کدام اختیار شاعری استفاده شده است؟ جادویی (- u -)</p> <p>۶- رکن معادل هجاهای مقابل را بنویسید. (- uu -)</p>	۱ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
پ	<p>معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره)</p> <p>- معنی ابیات و عبارات زیر را بنویسید.</p> <p>۷- جوانان را نرسد که بر پیران پیشی جویند.</p> <p>۸- چون مهرگان در آمد امیر گفت: «مهرگان هری بخوریم و برویم.»</p> <p>۹- اگر قدرت جودست و گر قوت سجود توانگران را به میسر می شود.</p> <p>۱۰- چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می افتد.</p> <p>۱۱- سهل است اگر بال و پری نقصان این پروانه شد. / کان شمع سامان می دهد از شعله زرین بال ها</p> <p>۱۲- آن روز در جام شفق مل کرد خورشید / بر خشک چوب نیزه ها گل کرد خورشید</p> <p>۱۳- تا که این دیوار عالی گردن است / مانع این سر فرود آوردن است</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۱ ۱
ت	<p>درک مطلب (۴ نمره)</p> <p>۱۴- با توجه به بیت زیر منظور شاعر از «بیلان پراکنده و آبگون صحرا» چیست؟ ببرید و زهم بگسست و گردان گشت بر گردون / چو بیلان پراکنده میان آبگون صحرا</p> <p>۱۵- با توجه به عبارت «همسایه را پرسیدند که این درزی کجاست که حاضر نیست همسایه گفت: درزی نیز در کوزه افتاد!» پیام تمثیل مرد درزی را بنویسید.</p>	۰/۵ ۰/۵
	ادامه سؤالات در صفحه دوم»	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۱ / ۰۳ / ۱۳۹۵	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

۰/۵	۱۶- عبارت « یکی تحرمه‌ی عشا بسته و دیگری منتظر عشا نشسته » با کدام بیت قرابت مفهومی دارد ؟ الف) کریمان را به دست اندر درم نیست ب) خداوند مُکنت به حق مشتعل ۱۷- با توجه به عبارت « و سنت جاهلان است که چون به دلیل از خصم فرو مانند سلسله‌ی خصومت بجنبانند. » از نظر سعدی روش جاهلان چیست ؟	
۰/۵	۱۸- در بیت « هر شب کواکب کم کنند از روزی ما پاره ای هر روز گردد تنگ تر سوراخ این غربالها » به کدام ویژگی سبک هندی اشاره شده است ؟	
۰/۵	۱۹- در کدام بیت « واسوخت » دیده می شود ؟	
۰/۵	الف) غمت در نهان خانه ی دل نشیند ب) تو چنین خانه کن ودل شکن ای باد خزان به نازی که لیلی به محمل نشیند گر خود انصاف کنی مستحق نفرینی	
۱	۲۰- با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید. مستانه کاش در حرم و دیر بگذری تا قبله گاه مومن و ترسا کنم تو را طوبی وسدره گربه قیامت به من دهند یک جا فدای قامت رعنا کنم تو را الف) در بیت اول به کدام موضوع عرفانی اشاره شده است ؟ ب) منظور از (طوبی و سدره) چه چیزهایی هستند ؟	

ث	خود آزمایی (۱/۵ نمره) ۲۱- در شعر « آب را بلعیده در گود کبود و هر زمان بی تابی اش افزون » منظور از « گود کبود » چیست ؟ ۲۲- « زنجیر خاییدن » کنایه از چیست ؟ ۲۳- به نظر عرفا رسیدن به مرتبه ی توحید چگونه میسر است ؟ ۲۴- یکی از تفاوت های طنز با هجورا بنویسید.	
---	---	--

ج	معنی واژه (۰/۵ نمره) ۲۵- معنی لغات مشخص شده را بنویسید. الف) گفت بهر سُخره‌ی شاه خرون ب) کلون صدایی کرد و در باز شد	
---	--	--

چ	دانش‌های ادبی (۲/۵ نمره) ۲۶- با توجه به ابیات زیر یک استعاره و یک تلمیح معرفی نمایید. الف) پرویز کنون گم شد. زان گم شده کمتر گوی زرین تره کو برخوان؟ رو کم تر کو برخوان ب) چندین تن جباران کاین خاک فرو خورده است این گرسنه چشم آخر هم سیر نشد زایشان	
---	--	--

	«ادامه سؤالات در صفحه سوم»	
--	----------------------------	--

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۱ / ۰۳ / ۱۳۹۵	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://acc.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

۰/۵	۲۷- ویژگی سبک هندی در ستون اول را به ویژگی مربوط به آن، در ستون دوم وصل کنید.									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ویژگی</th> <th>سبک هندی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) زبانی</td> <td>۱- پیچیدگی و ابهام در کلام</td> </tr> <tr> <td>ب) فکری</td> <td>۲- اظهار نامرادی و یاس</td> </tr> <tr> <td>ج) ادبی</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ویژگی	سبک هندی	الف) زبانی	۱- پیچیدگی و ابهام در کلام	ب) فکری	۲- اظهار نامرادی و یاس	ج) ادبی		
ویژگی	سبک هندی									
الف) زبانی	۱- پیچیدگی و ابهام در کلام									
ب) فکری	۲- اظهار نامرادی و یاس									
ج) ادبی										
۰/۵	۲۸- با توجه به بیت «عجب نیست از گل که خندد به سروی که در این چمن پای در گل نشیند» «سرو» نماد چیست؟									
۰/۲۵	۲۹- کدام یک از آثار زیر از سفرنامه های جلال آل احمد است؟									
۰/۵	الف) خسی در میقات ب) قمار باز پ) کارنامه سه ساله ت) زن زیادی									
۰/۵	۳۰- صاحبان آثار زیر را معرفی کنید.									
۰/۲۵	الف) مقالات طنز چرند و پرند ب) گیتی گشا									
	۳۱- یک ویژگی بارز شعر نیما یوشیج را بنویسید.									

	ح	شعر حفظی (۱ نمره)
۰/۵		۲۲- جای خالی ابیات زیر را کامل کنید.
۰/۲۵		الف) آن کس است اهل..... که اشارت داند
۰/۲۵		ب) آن زمان که مست هستید..... دست یابیدن به دشمن
۰/۲۵		پ) همه در چشمه ی..... غم از دل شویند
		امشب ای مه تو هم از طالع من غمگینی

	خ	نقد ادبی (۳ نمره)
۰/۵		۳۳- نقد در لغت به چه معناست؟
۰/۵		۳۴- هر کدام از ابیات زیر به ترتیب الفبا کننده ی کدام مفاهیم (خشم یا اندوه) است؟
۰/۵		الف) سپه داغ دل، شاه باهای هوی
۰/۵		ب) اگر تیغ بودی کنون پیش من
۰/۵		سوی باغ ایرج نهادند روی
۰/۵		سرش کندی چون ترنجی زتن
۰/۵		۳۵- منظور از نقد اجتماعی چیست؟
۰/۵		۳۶- هر کدام از اشخاص زیر از نظریه پردازان کدام نوع نقد به شمار می روند؟
۰/۵		الف) فروید ب) هیپولیت تن
۰/۵		۳۷- چه عواملی باعث موسیقی در کلام می شوند؟
۰/۵		۳۸- بررسی کاربرد زبان و اصول و قواعد آن را نقد..... و نیز بحث در چگونگی کاربرد فنون بلاغی در شعر و نثر را نقد..... گویند

۲۰	«سرافراز و پایدار باشید»	
----	--------------------------	--

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح
دوره پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۵ / ۳ / ۱۱
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

با تشکر از مصححین گرامی، این راهنما جهت سهولت و هماهنگی در امر تصحیح خدمتان ارائه می‌گردد. بدیهی است؛ به پاسخ‌های درست و مشابه دانش آموزان نمره تعلق می‌گیرد.

الف	قافیه (۰/۵ نمره) ۱- بیت الف (۰/۲۵) ص ۸ تا ۱۳ ۲- قاعده ی ۲ (۰/۲۵) ص ۶	۰/۵
-----	--	-----

ب	عروض (۲ نمره) ۲- <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>چ</td><td>خا</td><td>هی</td><td>ک</td><td>نا</td><td>مت</td><td>ب</td><td>ود</td><td>جا</td><td>و</td><td>دا</td> </tr> <tr> <td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td> </tr> <tr> <td>م</td><td>کن</td><td>نا</td><td>م</td><td>نی</td><td>ک</td><td>ب</td><td>ر</td><td>گا</td><td>ن</td><td>ها</td> </tr> <tr> <td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td> </tr> </table> <p>نام ارکان : فعولن فعولن فعل (۰/۵) تقطیع هجایی (۰/۵) (ص ۳۹) ۴- بیت (ب) (۰/۲۵) الف - داشتن ارکان متناوب ب- تعداد هجاهای هر مصراع زوج است. ج - هجاهای پایان نیم مصراع مثل هجاهای پایان مصراع همیشه بلند است. پ- بین هر مصراع مکث وجود دارد. (ص ۵۸ - ۵۹) (۰/۲۵) (ذکر یک مورد کافی است) ۵- کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند (۰/۲۵) (ص ۳۸) ۶- فعلاتن (۰/۲۵) (ص ۲۹-۳۰)</p>	چ	خا	هی	ک	نا	مت	ب	ود	جا	و	دا	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	م	کن	نا	م	نی	ک	ب	ر	گا	ن	ها	U	-	-	U	-	U	U	-	-	U	-	۲
چ	خا	هی	ک	نا	مت	ب	ود	جا	و	دا																																				
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-																																				
م	کن	نا	م	نی	ک	ب	ر	گا	ن	ها																																				
U	-	-	U	-	U	U	-	-	U	-																																				

پ	معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره) ۷- جوانان اجازه ندارند (۰/۲۵) که بر پیران فخر فروشی کنند. (۰/۲۵) (ص ۷۸) ۸- وقتی فصل سرما (باییز و مهرماه) رسید (۰/۲۵) امیر گفت: میوه‌های ماه شهر هرات می‌خوریم و می‌رویم (۰/۲۵) (ص ۸۴) ۹- اگر توانایی بخشش باشد (۰/۲۵) و یا توانایی عبادت، برای ثروتمندان امکان پذیر تر است. (۰/۲۵) (ص ۹۸) ۱۰- آنقدر بزرگ و با شکوه هستی (۰/۲۵) که عقل از درک عظمت تو ناتوان است (۰/۲۵) (ص ۱۴۰) ۱۱- اگر بال و پر پروانه سوخت مهم نیست (۰/۵) شمع با شعله‌ی خود بال و پر به پروانه می‌دهد (عنایت معشوق شامل حال عاشق می‌شود) (۰/۵) (ص ۱۱۸) ۱۲- روزی که خورشید در جام شفق شراب ریخت (و خورشید غروب کرد) (۰/۵) سر مبارک امام حسین (ع) را بر سر نیزه قرار دادند (۰/۵) (ص ۱۴۴) ۱۳- تا زمانی که حجاب غرور و مادیات وجود دارد (۰/۵) مانع تسلیم و خضوع در برابر معشوق (خدا) است (۰/۵) (ص ۱۵)	۵
---	--	---

ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم

باسمه تعالی

ساعت شروع : ۸ صبح		رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تاریخ امتحان : ۱۳۹۵ / ۳ / ۱۱		دوره پیش دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خردادماه سال ۱۳۹۵	
نمره	راهنمای تصحیح		ردیف
۴	<p>درک مطلب (۴)</p> <p>۱۴- منظور از پیلان پراکنده: ابر (۰/۲۵) آبگون صحرا: آسمان (۰/۲۵) (ص ۷۰)</p> <p>۱۵- قطعی بودن مرگ و فنای همه ی انسان ها و موجودات (۰/۵) (ص ۷۷)</p> <p>۱۶- بیت - ب (۰/۵) (ص ۹۵)</p> <p>۱۷- چون دلیل و منطق ندارند (۰/۲۵) دشمنی می کنند (۰/۲۵) ص ۹۷</p> <p>۱۸- خرافات (۰/۲۵) و فرهنگ عامیانه (۰/۲۵) (ص ۱۰۸)</p> <p>۱۹- بیت ب (۰/۵) (ص ۱۱۴ و ۱۳۱)</p> <p>۲۰- الف: وحدت وجود خداوند (۰/۵) ب: نعمت های بهشتی (۰/۵) (ص ۱۱۶)</p>		ت
۱/۵	<p>خودآزمایی (۱/۵)</p> <p>۲۱- جامعه ی نابه سامان (۰/۲۵) (ص ۱۲۱ و ۱۲۲)</p> <p>۲۲- کار بیهوده کردن (۰/۲۵) (ص ۱۴۵)</p> <p>۲۳- طی طریق کردن (۰/۲۵) و رسیدن به مرحله ی جز خدا هیچ ندیدن (۰/۲۵) (ص ۱۴۸-۱۵۱)</p> <p>۲۴- هجو معمولاً با رکاکت کلام توأم است. هجو ایجاد خنده و مسخره کردن است. طنز نیشخند و در پرده و کنایه آمیز است. هدف طنز اصلاح فرد و جامعه است. (۰/۵)</p>		ث
۰/۵	<p>معنی واژه (۰/۵ نمره)</p> <p>۲۵- الف) حرون: سرکش (۰/۲۵) ب) کلون: قفل چوبی که پشت در نصب کنند (۰/۲۵) (ص ۱۲۵)</p>		ج
۲/۵	<p>دانش های ادبی (۲/۵ نمره)</p> <p>۲۶- در بیت الف: تلمیح، مصراع دوم «کم ترکوا» اشاره به آیه (۰/۲۵)</p> <p>و در بیت ب: گرسنه چشم استعاره از «خاک و زمین» است (۰/۲۵) ص ۹۲</p> <p>۲۷- پیچیدگی و ابهام در کلام از ویژگی ادبی است (۰/۲۵) اظهار نامرادی و یاس از ویژگی فکری است (۰/۲۵) (ص ۱۰۵ و ۱۰۶)</p> <p>۲۸- سرو نماد انسانهای وابسته و اسیر تعلقات است (۰/۵) (ص ۱۱۲)</p> <p>۲۹- الف) خسی در میقات (۰/۲۵) (ص ۱۲۳)</p> <p>۳۰- الف) چرند و پرند از علامه دهخدا (۰/۲۵) ب) گیتی گشا از صادق نامی (۰/۲۵) (ص ۱۶۴ و ۱۰۶)</p> <p>۳۱- بهره گیری از عناصر طبیعت یا ترسیم جامعه خویش (۰/۲۵) (ص ۱۲۰)</p>		ج
۱	<p>حفظ شعر (۱ نمره)</p> <p>۳۲- الف) بشارت (۰/۲۵) محرم اسرار (۰/۲۵) (ص ۱۰۱) ب) از خیال (۰/۲۵) (ص ۱۲۰) پ) مهتاب (۰/۲۵) (ص ۱۳۱)</p>		ح
۳	<p>نقد ادبی (۳ نمره)</p> <p>۳۳- جدا کردن دینار و درهم سره از ناسره (۰/۵) (ص ۱۷۱)</p> <p>۳۴- الف) اندوه (۰/۲۵) ب) خشم (۰/۲۵) (ص ۱۷۶)</p> <p>۳۵- نشان دادن ارتباط ادبیات با جامعه (۰/۲۵) و تأثیر جامعه در ادبیات و همچنین تأثیرات ادبیات در جامعه (۰/۲۵) (ص ۱۸۱)</p> <p>۳۶- الف) فروید ← نقد روانشناسی (۰/۲۵) ب) هیپولیت تن ← نقد اجتماعی (۰/۲۵) (ص ۱۸۴ و ۱۸۱)</p> <p>۳۷- عامل کمیت و ریتم (ایقاع) (۰/۲۵) هماهنگی حروف (۰/۲۵) (ص ۷۶)</p> <p>۳۸- به ترتیب: نقد لغوی (۰/۲۵) نقد فنی (۰/۲۵) (ص ۱۷۴ و ۱۷۳)</p>		خ
۲۰	جمع نمره	پاینده باشید	